

Varsó – 2020. augusztus 13-16.

Visztulai csoda 100. évfordulója

A Miskolci Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat idén is megtartotta hagyományos nyári emléktúját, amit idén Varsóba terveztünk a Visztulai csoda 100. évfordulója alkalmából.

Nem mellesleg augusztus 15-én van a Lengyel Hadsereg Napja is, így ez kettős ünnep volt. Sőt, hármas, hiszen aznap van Nagyboldogasszony ünnepe is, ami a katolikus egyház egyik legnagyobb Mária-ünnepe.

Mielőtt rátérnék az út ismertetésére, pár szóban elmondanám, mi is az a Visztulai csoda.

1919-ben, az akkori bolsevik Oroszország megtámadta a függetlenségét épphogy visszanyert Lengyelországot. (Lengyelország, 1918-ban lett újra független állam.)

1920 nyarára a lengyel hadsereg már elég szorult helyzetben volt, ezért Lengyelország a nyugati országoktól kért segítséget. Azonban kisebb-nagyobb fegyverszállítmányokon kívül más segítséget nem kaptak. Nagy segítségére volt Lengyelországnak a Magyarországról érkező - utolsó pillanatban -, ellátmány, ami nagyban befolyásolta az augusztusi eseményeket.

A szovjet-lengyel háború, döntő csatájára 1920. augusztus 12-25. között került sor. Ez a csata vonult be a történelembe visztulai csoda néven, ugyanis a lengyel hadseregeknek sikerül kivernie az oroszokat Varsó környékéről.

Ennyi történelemóra után lássuk, milyen is volt a mi utunk.

Augusztus 13-án hajnalban indultunk Varsó felé. Mivel Varsó nem a szomszédban van, ezért megálltunk félúton Rzeszów városában. Pár éve már jártunk itt egyszer és nagyon szép emlékeim vannak erről a városról, ezért izgatottan vártam, hogy az ismerős helyeket újra láthassam. Sajnos, valóban csak egy rövid kis megálló volt, de azért a gyönyörű főterét megnézhattuk és azt kell mondanom, hogy vissza fogok még ide térni. Hangulatos, kellemes város.

Hat óra körül értünk a varsói szállásunkra a Hotel Portosba. Egy gyors mosakodás után, elfogyasztottuk a kellemes vacsorát, majd mindenki szétszéledt megismerkedni a környékkel.

Másnap, a tervek szerint Varsó óvárosának a megismerése volt. Elsőként elmentünk a Királyi Várba, ahol gyönyörködhettünk a várban lévő műtárgyakban. Az ottani dolgozóknak aztán volt humora: az egyik szobor is maszkot kapott. Biztos köhögött szegényke. ☺

A várnézés után szabadidő volt, ahol mindenki megismerkedhetett az Óvárossal.

Délután a Łazienki parkba mentünk. A parkot a 18. században építtette II. Poniatowski Szaniszló Ágost király. A nevét a barokk Łażni (Fürdő) nevű pavilonról kapta, melyet még az 1780-as években Stanisław Herakliusz Lubomirski építtetett, és amelyet Ágost király palotává alakíttatott át. Ez lett a palota a szigeten. Sajnos, nem tudtunk bemenni, mert elég korán bezárták a látogatók elől. De még így is megcsodálhattuk az épület szépségét kívülről és a szigetet és persze a park is csodálatos volt. Ha már a parkban voltunk, természetesen nem hagyhattuk ki a nevezetes Chopin szobrot sem. Nem hiszem, hogy be kell mutatnom Chopint.

Azt azért hozzátenném, hogy idén nem csak a Visztulai csoda 100. évfordulója volt, hanem a nagy lengyel zeneszerző és zongoravirtuóz születésének 210. évfordulója.

Szombaton a reggeli után érkezett utazásunk voltaképpen fő célja: elindultunk a Lengyel Hadsereg Tábori Lelkészség Székesegyházába, ahol az ünnepségeket megnyitó szentmisét celebrálták.

A szentmisén Andrzej Duda köztársasági elnök is részt vett a feleségével. Maga a szentmise és a megemlékezés meghatározó volt. Érdekes, hogy Lengyelországban az ilyen nagy ünnepeken a katonaság is részt vesz.

A szentmise után megtekintettük a székesegyházban elhelyezett magyar-lengyel nyelvű emléktáblát, amelyet azok emlékére állítottak, akik 1939-1945 között a Magyarországra integrált lengyel menekülteknek segítettek. Sajnos az emlékezés koszorúját nem tudtuk alá tenni, mert útban lett volna, de a mellette lévő oldalsó oltárhoz sikerült elhelyeznünk, majd elénekeltük a Boldogasszony anyánk című himnuszt.

Ezután elmentünk a Piłsudski térre, ahol a központi ünnepségek zajlottak. Andrzej Duda köztársasági elnök nyitotta meg, a katonai bemutatóval egybekötött megemlékezést. Az elnök a megemlékezés részeként megkoszorúzta Piłsudski szobrát.

A rendezvény után, a Piłsudski-szobor melletti helyőrség parancsnokság épületének falán lévő magyar-lengyel nyelvű emléktáblánál koszorúztunk. A táblát a „Hálás Lengyel Nemzet” állította „Tisztelettel adózva a Magyar Nemzetnek”. Ez a tábla 2011-től látható az épület falán.

A koszorúzás után még készítettünk egy csoportképet Józef Piłsudski szobra előtt, majd elindultunk a buszhoz, hogy visszamenjünk a hotelbe kicsit felfrissülni. Út közben elhaladtunk az utolsó lengyel király, II. Poniatowski Szaniszló Ágost egykori pénzverdéje előtt. Jelenleg rendezvényeket rendeznek az épületben, esküvőktől kezdve a konferenciákon át.

Az épület falán egy tábla hirdeti, hogy a Varsói Felkelés alatt ezen a helyen harcoltak a honi hadsereg katonái, míg az épület előtt a jól ismert lengyel szimbólum a PW látható (vagy P a horgonnyal), melynek eredeti jelentése: Polska Walcząca, azaz Harcoló Lengyelország. A P szimbolizálja Lengyelországot (Polska), míg a W (horgony) walka (harc), azaz Lengyelország függetlenségének reményét.

Miután a hotelben kicsit felfrissültünk és átöltöztünk elmentünk a Wilanówi kastélyba. Azt kell mondanom, hogy valami gyönyörűsége az a hely. Az egykori, királyi nyári rezidencia fenséges látványt nyújt. A 17. században épült kastélyban láthattuk az egykori uralkodók lakosztályait és az összegyűjtött festményeket, értékes és gyönyörű bútorokat.

A kastély után a Powązki temetőbe látogattunk ki, ami Varsó legrégebbi, történelmi temetője (összesen 43 hektáron terül el).

A temetőben leltek végső nyugalomra például a Kościusko-felkelés hősei, de ide kerültek a varsói felkelésben részt vett hősök is. Valamint a koncentrációs táborokban elhunytak hamvait is itt helyezték el. De emellett számos lengyel híresség is itt lett eltemetve. Például található Frédéric Chopin szüleinek és testvéreinek a sírja is. A teljesség igénye nélkül, néhány név: Stefan Żeromski író, Henryk Wieniawski hegedűvirtuóz, Bolesław Prus író, Józef Pankiewicz, festő, Czesław Niemen zenész, zeneszerző, énekes.

Harmadik koszorúkat, a Nowodorski-család kápolnája előtt helyeztük el, ahol Witold Nowodorski nyugszik, aki az orosz-lengyel háborúban hunyt el a bolsevikok elleni harcban (23 éves volt).

A temető kápolnájának falán van egy emlékhely a Katyni áldozatok számára. A falra a következő feliratot írták: Nem vesztegethetjük el ezeket a haláleseteket.

Vasárnap reggel, könnyes búcsút vettünk a hoteltől és elindultunk Miskolc irányába. Azonban, még mielőtt a határ felé vettük volna az irányt még megálltunk Kazimerz Dolny városába. Tündéri hely, azt kell mondanom. És iszonyú sok kakasuk van. Mindenfelé kakasos ajándéktárgyakat lehetett kapni, amiről aztán az egyik árus el is mesélte nekünk, hogy miért. Tehát: Egyszer volt, hol nem volt, talán igaz sem volt, amikor is az ördög lejött a hegyről és beköltözött Kazimerz Dolnyba. És bizony az ördög annyira imádta a kakasokat, hogy nekiállt felzabálni őket. Addig ette a kakasokat, míg már csak egy nyomorult, szerencsétlen kakaska maradt talpon. A kakaska, fogta a tyúkocskáját és bekéredzkedett az apácákhoz. Az apácák megszánták szegény kakast és befogadták. Azért, hogy az ördög ne tudja megenni, szenteltvízzel kört írtak a kakas köré. Mikor az ördög megjelent, hogy megegye a kakast, annyira megijedt a szenteltvíztől, hogy rögtön elszaladt és örökre elment. Azóta tartja úgy a legenda, hogy a kakas elüldözte az ördögöt a városból.

Aranyos igaz? ☺

A városnézés után végleg elindultunk hazafelé. Ismét egy nagyon jó hangulatú és tanulságos úttal lettünk gazdagabbak. Sok érdekességet tanultunk és láttunk egy nagyon jó társasággal.

Szabó Mónika
MLNÖ
elnökhelyettes